

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čkovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Klic miru z Balkana

Pretekli teden je bil Beograd v osredju mednarodne pozornosti. Sredi vojnih zapletljajev vojaškega spopada med evropskimi velesilami je v jugoslovanski prestolnici zborovala nekaka konferenca miru. Tako moremo namreč imenovati zasedanje stalnega sveta Balkanske zveze, ki se je vršilo v Beogradu 2., 3. in 4. februarja in ki so se ga poleg jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Cincar-Markoviča udeležili Jean Metaksas, predsednik vlade in zunanji minister Grčije, Gregor Gafencu, zunanji minister Romunije, in Šukri Saradzoglu, zunanji minister Turčije. Zastopniki štirih balkanskih držav: Jugoslavije, Turčije, Romunije in Grčije so se zbrali, da z večjim poletom in s pomnoženo energijo nadaljujejo svoje dosedanje prijateljsko sodelovanje pri učvrščenju skupnega miru. V delu za dosego tega prvega in najvažnejšega cilja Balkanske zveze niso bile štiri države, članice Zveze, nikdar tako solidarne — to je posebno poudaril predsednik grške vlade Metaksas — kot so danes. To je danes tem bolj potrebno, ker so največji narodi Evrope in na svetu zapleteni v vojno in ker vojna nevarnost izteza kakor polip svoje

roke tudi po manjših narodih in državah. Balkanska zveza se smatra za trajno in ne le za prehodno mirovno ustanovo na Balkanu. Zato je svojo pogodbo, ki je bila sklenjena pred šestimi leti, podaljšala za sedem let, začeni z 9. februarjem 1941. V uradni izjavi, ki so jo izdali štirje zunanji ministri držav članic Balkanske zveze, ugotavljajo na prvem mestu skupni interes štirih držav, da se ohrani mir, red in varnost na jugovzhodu Evrope, in svojo trdno odločnost nadaljevati odločno miroljubno politiko, da bi obvarovali pred izkušnjami vojne ta del Evrope. S tem je poudarjen drugič steber Balkanske zveze: nevtralnost (nepriustranost) med obema vojnim taboroma v sedanjem oboroženem spopadu. Ta nevtralnost je najtrdnješa podlaga interesov, ki danes spajajo vse države južnovzhodnega dela Evrope ne glede na to, ali so ali niso članice Balkanske zveze. Ta nevtralnost je kajpada navezana na pogoj, da ne bosta njihova nedotakljivost in neodvisnost v nadaljnjem razvoju dogodkov postavljena v nevarnost. Zato zastopniki štirih balkanskih držav ugotavljajo v uradni izjavi svojo voljo, da ostanejo združeni v krogu sporazuma,

ki izvaja samo svoje lastne cilje in ki ni naperjen proti nikomur, ter da skupno skrb za ohranitev pravice vsake članice do neodvisnosti in narodnega ozemlja. Tretji steber politike Balkanske zveze pa je nadaljevanje dosedanjih prizadevanj za poglobitev obojstranskega sosedstva. Zato poudarja uradna izjava beogradske konference stalnega sveta Balkanske zveze iskreno željo teh držav ohraniti in gojiti prijateljske odnose s sosednimi državami v pomirljivem duhu medsebojnega razumevanja in miroljubnega delovanja. Ali bo beogradska konferenca Balkanske zveze mogla doseči uresničenje svojega prvega in glavnega sklepa: ohranitev miru na Balkanu in v sosednjem Podunavju? Ta nada je upravičena, ker se velika jadranska sila Italija trudi z vsemi sredstvi, da se ohrani mir na jugovzhodu Evrope. Je še ena, zelo važna okolnost, ki govori za ohranitev miru v tem delu Evrope, in to je želja v vojno zapletenih velesil: Anglije, Francije in Nemčije, da se južnovzhodna Evropa iz splošnih evropskih interesov obvaruje vojnih zapletov ter se ohrani na dosednji liniji miru.

Nemški napadalni načrti na zapadu in na vzhodu

Napadalnost Nemcev iz zraka in na morju

Na kopnem ni bilo v zadnjem času na zapadnem bojišču nič posebnega. Pač pa so se Nemci lotili z vso silovitostjo zračnih napadov na angleške ladje. Pri pomorski ofenzivi so bile obojestranske izgube — angleških ter nevtralnih ladij na eni in nemških bombnikov na drugi strani — približno izenačene. Gotovo je tudi, da se bodo vrgli Nemci poleg napadov iz zraka s podvojeno silo tudi na torpediranja potom podmornic. Do srede januarja so priznali Nemci izgubo 35 podmornic, Angleži pa trdijo, da jih bo 53. Od pred vojno zgrajenih podmornic poseda Nemčija samo še 20. Ker niso napadali doslej Angleži iz zraka nemških ladjedelnic, je zgradila lahko Nemčija od početka vojne v septembru do danes tedensko po dve novi podmornici. To znači 45 novih podmornic. Nemci se bodo zagnali v najkrajšem času v angleške, francoske in nevtralne ladje s 65 do 70 podmornicami, s kolikor so razpolagali koj v začetku vojne.

Napadalni načrti v treh smereh

Angleški in francoski vojaški strokovnjaki napovedujejo, da bo začela Nemčija prej ali slej veliko ofenzivo na zapadu, za katero pa potrebuje mnogo železa in še več petroleja. Radi teh dveh potreb bi naj vdrli Nemci v Romunijo, kjer je petrolej, in na Švedsko po železo. Po trditvah angleških in francoskih strokovnjakov je Nemčija razpostavila pred

nedavnim svoje pomorske sile ob obalah Baltičkega morja in dajejo nemški častniki navodila za najnovejše napade sovjetskih čet na finsko ozemlje.

Finsko vrhovno vojno vodstvo oznanja, da se poslužujejo sovjeti v zadnjih srditih in neprestanih napadih na finske postojanke novega načina ofenzive, kateri jim je bil priporočen od kake tuje in v napadanju preizkušene sile. Na pritisk od zunaj hoče Moskva za vsako ceno končati vojno na Finskem pred

23. februarjem, to je pred obletnico ustvaritve sovjetske armade, ker sicer bo Rusija ob ves ugled v svetu.

Iz potrebe po romunskem petroleju so bile poslani v sovjetsko Galicijo nemške čete, ki so prevzele nadzorstvo nad prevozom v Romuniji kupljenega petroleja po sovjetskih tleh v Nemčijo. Po mnenju Angležev in Francozov bi se naj istočasno z Nemci pojavili v romunski Besarabiji ruski sovjeti. Omenjena napada bi naj bila tako bliskovita, da bi zavzniki ne imeli časa za pomoč Romuniji s Črnega morja in tudi ne na zapadu z razbremenilno ofenzivo. Po zatrdilu iz Anglije in Francije Švedska ne bo v stanju, da bi se uspešno zoperstavila izkrcanju nemških čet, katerega bo krilo ter podpiralo letalstvo.

Nepopisno trpljenje Poljakov

Sveti stolici je predložil poljski poslanik pri Vatikanu novo poročilo o nepopisnem trpljenju Poljakov v od Nemcev in od sovjetov zasedenem ozemlju. V Poznanju in v Bidgošču so bile izdane naredbe, po katerih je zapovedano, da se morajo na pokopališčih odstraniti vsi napisi v poljščini in nadomestiti z nemškimi do 15. februarja.

Novi oblastniki na Poljskem delajo z vsemi močmi ter sredstvi na to, da bi poljske pokrajine čisto raznarodili. Dalje vsebuje poročilo poljskega poslanika vse podrobnosti o nezaslišanem zatiranju verskega življenja. Poročilu je priložena tudi lista vseh, ki so bili v zadnjem času ustreljeni na Poljskem. Med njimi je mnogo duhovnikov.

V Lvovu so zaprli sovjeti 2000 poljskih častnikov in neprestano gonijo v ječe izobražence. Celotnemu poljskemu ozemlju, katerega so si prilastili sovjeti, preti glad, ker sovjetski mogotci ne skrbijo za prehrano in so tudi prometne razmere v takem nerodu, da onemogočajo prevoz najpotrebnejšega.

Dalje je polovila ruska tajna policija vse voditelje Ukrajincev, jih zaprla in v zadnjem času odgnala v Kijev, kjer jih bodo najbrž postrelili. Trpljenje Ukrajincev presega vse meje.

Inozemske radio-postaje so razglasile zadnji ponedeljek, da je bilo v vojni ter med zasedbo na ta ali oni način ob življenje tri milijone Poljakov.